

Forfatter: Molbech, Christian

Titel: BREV TIL: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin FRA: Molbech, Christian (1812-12-26)

Citation: Molbech, Christian: "BREV TIL: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin FRA: Molbech, Christian (1812-12-26)", i *Christian Molbech og Nikolai Frederik Severin Grundtvig - En Brevveksling*, Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn), s. 94. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991704-000-shoot-L0019917040000036.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Christian Molbech og Nikolai Frederik Severin Grundtvig - En Brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Molbech.

Frederiksværk. 26. Decbr. 1812.

Kiære Grundtvig!

Jeg modtog for ikke længe siden et Brev fra Dig — det første efter en meget lang Afbrydelse af vort skriftlige og mundtlige Samkvem. Du kan vist ikke. naar du lader dit Hierte raade, tvivle om, at det glædede mig, efter saa langt et Savn, at see Brev fra Dig — ligesom det heller ikke, hvorom flere Udtryk i Dit Brev vidne, kunde være Dig uventet, at en Deel af hvad Du skrev ikke kunde møde Gienklang i min Siæl.

Saa er det. Men jeg forsikkrer Dig med fuld Oprigtighed, at dette ikke havde mindste Indflydelse paa den hiertelige Glæde, hvormed jeg læste Dit Brev og saae de umiskiendeligste Spor af Dit oprigtige Venskab for mig. Du mener det vel med mig, og sikkerlig med alle Mennesker; endskiøndt den Maade, hvorpaa Du yttre din Velvillie, stundom er lidt haard og forkeert. Ogfaa for mig er det en Trang at elske alle Mennesker; jeg kiender ikke til Had, og alt for vel føler jeg, at saa ofte Bitterhed og Harme mod Individuer for en Tid har været herskende hos mig, er jeg gaaet ud af min Natur. Det er naturligt, at jeg derfor hverken kan elske Alle lige inderligt, eller agte Alle lige høit; men skiøndt jeg tilstaaer, at jeg agter endeel Mennesker temmelig ringe, foragter jeg dog Ingen. — Dette kommer jeg nu temmelig uventet til at sige Dig, thi hvad jeg egentlig vilde sige Dig, er at hos mig har Hiertets Tilbøielighed Intet at gjøre med Fornuftens Overbeviisninger. Om den, jeg føler Venskab eller Kiærlighed for, har en religiøs, philosophisk eller æfthetisk Tro, som er aldeles modsat min egen, — hvad kommer dette mit vierte ved? — Det er jo ikke Speculationsevnen, s. 95 Forstanden, Vittigheden eller nogen enkelt Siæleevne, som jeg elsker hos Menueskct, men dets hele Væsen. Jeg kunde, hvad nu f. Ex. Dig angaaer, aldeles forkaste Din Overbeoiisning og Din Lære; jeg kunde mundtlig og skriftlig yttre for Dig, hvor forskellige mine Synsmaader ere fra Dine — jeg kunde maaskee enddog, som Du selv holder for muligt, faae det Indfald at skrive offentlig mod Dine offentlige Yttringer (dog neppe uden i historiske Materier) — men med alt dette kunde jeg ikke ophøre at være Din Ven. Mit Hierte har aldrig noget Øieblik vendt sig fra Dig, og det vilde bedrøve mig, om dette nogensinde skulde skee. Det vil vist meget beroe paa Dig, om vi i Fremtiden skulde blive Venner, saaledes som vi hidtil have næret det. Jeg skal i det mindste alvorligen stræbe efter, aldrig at gjøre noget forsætligt Skridt, hvorom jeg var vidende, at det kunde krænke Din Person; og den Agtelse, jeg har for Dig, kan aldrig tabe sig, saa længe jeg seer Dig vandre frem med Reenhed og ædel Iver for det Gode, om end Din Vei ikke engang løber jævnsides med min. — Kan Du derimod ikke være min Ven, fordi jeg har og uden Tilbageholdenhed yttre Meninge, som ikke ere Dine, og fordi jeg helst gaaer min egen Vei giennem Livet — da er Skylden vist ikke paa min Side.

Jeg billiger ikke den Maade, hvorpaa Oehlenschlæger har yttret og yttre sin Misnøie med Dine Skrifter og Overbeviisninger; thi han har overført denne paa Din Person, hvortil han vist er meget ubeføiet. Jeg har fagt ham, i hvormange Dele jeg er enig med ham i de Punkter, hvori han betragter Livet paa en anden Maade end Du; men tillige, at jeg aldrig bliver enig med ham deri, at han anseer Dig for forfængelig og tragtede efter Ry og Navnkundighed og jordisk Hæder og deslige. (At Nogen, som ikke nøie kiender Dig, ved et og andet i den Tone, hvori Du i senere Tider har udtalt Dine Overbeviisninger, kunde faae Anledning til at miskiende Dig vil jeg dermed ikke negte, saalidt som jeg dølger, at meget i Din Skrivemaade syness. 96 mig at forraade vel megen Selvtilfredshed, for ikke at bruge Udtrykket geistlig Stolthed. Men jeg siger Dig dette med den venlige Forsikkring, at det vilde glæde mig langt mere, om jeg deri havde Uret, end om jeg har Ret.) Hvorledes det ellers er gaaet til, at Oehlenschlæger er bleven Dig saa gram, begriber jeg ikke ret. Jeg kiender ham slet ikke nøie nok, for at kunne bedømme ham, men jeg har virkelig fundet mange Spor til godmodig Hiertelighed hos ham, som jeg ikke kan troe, er forstilt.

Hvad nu egentlig Besvarelsen af Dit Brev angaaer, saa bliver deraf vel i Dag Intet, allerhelst siden der til at besvare et Brev paa 5 halve Ark som oftest i det mindste kan behøves 5 hele. Allerede er vel mit Brev mere end langt nok. Jeg har foresat mig i Fremtiden at gjøre mine Breve (ikke blot til Dig) saa korte, som det vel er muligt. Lange Breve tænker jeg altid paa med et Slags Ulyst — og saa er det dog bedre, at skrive kort end, at skrive Intet.

Vil Du have et Par Ord til Svar paa de mange Blade? — saa kan jeg dog nok endnu nogle Minutter lade Pennen løbe. — Om min Synsmaade for Livet, da vi først lærte at kiende hinanden, ikke behagede Dig, saa maa den nu end langt mindre behage Dig; thi den er friere, lysere og gladere end før, og det synes, som den nødvendig skulde være mørk for at behage Dig. Jeg leer lidt mere af Verden og Menneskene end før, fordi jeg kiender dem lidt nøiere — men jeg har derfor ikke tabt min Alvor; og den Tro, at Livet egentlig bestaaer af en Blanding af Alvor og Skiemt, har jeg alle mine Dage havt. I Grunden er jeg den samme, jeg altid har været, kun at min Helbred og mit Humeur ere blevne noget bedre, at min Aand er bleven friere, og at min Selvstændighed mere har udviklet sig. Naar Du tillægger mig, at betragte Livet som en Leg, Enhver kunde drive ester eget Tykke, da tager du Feil; thi jeg maatte være meget svagsynet for ikke at see, at en saadan Leg ikke vilde kunne leges ret længe; men om Du troer, s. 97 at jeg anseer Harmonie imellem det udvortes og indvortes, det sandselige og aandelige Liv, for det skiønneste og bedste Vilkaar for os paa Jorden og den heldigste Betingelse for vor Fremstræben mod et Maal, som er sat os over Jorden : da tager Du ikke Feil. Her er nu ikke Sted, at tale om min Tro og mine Overbeviisninger. Det maa være Dig nok at vide, at jeg ved dem er tilfreds. Du maa imidlertid kiende mig nok for at vide, at en vis urolig Stræben efter at virke og bruge de

Kræfter, jeg har, behersker mig. Det hører Fremtiden til at aabenbare, hvorhen denne, styret af en høiere Magt, vil lede min Virksomhed. Jeg er i den Henseende temmelig rolig; thi jeg synes at ane en bedre Udvikling af mit Liv, end jeg i mange Aar haabede. Skuffes jeg heri — kan jeg dog aldrig tabe min Tro paa Gud eller min Overbeviisning om Livets Værd, som jeg engang, selv i den mørkeste Periode af mit Liv, har udtalt.

Nok for i Dag. Om mine Arbeider kun saameget, at jeg egentlig er i Sverrige endnu, det vil sige, læser for det meste idel Svensk, og tænker paa at skrive noget af en Reisebeskrivelse, om jeg faaer Tid og Rolighed dertil.

Min stakkels Broder, for hvis Skyld jeg dog aldrig kan være fuldkommen glad, er endnu i samme Tilstand. Jeg er enig med Dig i, at det vilde være gavnligt for ham at komme i et saadant Huus, som Du betegner; men hvor finder man et saadant, som vilde modtage ham? Jeg skal tilskrive Dig mere om ham en anden Gang. Du skal oftere faae Breve fra mig, om Du vil have dem, og om Du vil finde Dig i, at de blive korte og skrevne som min Stemning og som jeg selv er — snart alvorlige og snart lystige, men altid oprigtige og uden Skiul; thi saaledes vil Du sinde, at jeg stedse viser mig mod Dig og enhver af mine Venner.

Lev vel og tænk med Kiærlighed paa din hengivne

C. Molbech.

7